

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Nagy László István ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Berényi Viktor ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű alperes neve (I. erndű alperes címe) I. rendű, II.rendű alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen, jóhírnév megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2006. május 12. napján meghozott, 21.P.24.396/2005/9. számú ítélete ellen az alperesek részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és azt állapítja meg, hogy a 2004. június 30-i keltezésű „Nyilvános vételi ajánlatot követő vételi jog (kiszorítás) gyakorlása” tárgyú levélben, illetőleg a ... című lap ...-i, valamint a ... 1-i számában annak valótlan állításával, hogy amennyiben (az ... által indított eljárásban) az érvénytelenített részvények helyett a kibocsátandó új részvényeket nem a régi részvényeseknek adják át, hanem az ...-nak íratják jóvá, az lopásnak fog minősülni, a II. rendű alperes - II.rendű alperes neve - megsértette a felperes, felperes neve jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát.

A bíróság a II. rendű alperest a jogsértő magatartás abbahagyására kötelezi és a további jogsértéstől eltiltja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy a jogsértésért oly módon adjon elégtételt, hogy az ítélet jogsértést megállapító részét saját költségén a sérelmezett megjelenéssel azonos helyen és betűszedéssel tettesse közzé 15 napon belül a ... és a ... című napilapokban.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 28.500 (huszonnyolcezer-öt száz) forint első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy az I. rendű alperesnek fizessen meg 15 napon belül 6.000 (hatezer) forint fellebbezési költséget.

A le nem rótt fellebbezési illetékből 12.000 (tizenkettőezer) forintot a felperes köteles a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni, míg a fennmaradó 12.000 (tizenkettőezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek, az I. rendű alperes, mint a II. rendű alperes elnöke által aznek, a, az és a ... részére törzsrészcvények megszerzése érdekében tett nyilvános vételi ajánlatot követő vételi jog („kiszorítás”) gyakorlása tárgyában írt 2004. június 30-i levélben sérelmezett közlésekkel, valamint a-i és ...i, a i, a ..., a ... és ai számában megjelent állításokkal megsértették jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát.

Kérte az alperesek jogsértés abbahagyására kötelezését, valamint eltiltását a további jogsértéstől.

Elégtételadásként kérte az alperesek kötelezését az ítélet jogsértést megállapító részének saját költségükön való közzétételére a ..., a ..., a ..., a ... valamint a ... internetes oldalon.

Az alperesek elsődlegesen a per megszüntetését kérték, mivel álláspontjuk szerint a felperes nem rendelkezik perképesességgel, az általa kifogásolt kijelentés nem a felperesre, hanem magánszemélyekre vonatkozik, akik nevében a felperes nem léphet fel igényérvényesítéssel.

Másodlagosan a kereset elutasítását kérték arra hivatkozással, hogy csupán véleményt nyilvánítottak azzal a közléssel, hogy a felperes eljárása bűncselekményt valósít meg, ez értéktétel az alperesek részéről, a való tényekből levont következtetés. Azonban a levélben és a cikkekben nem állították bűncselekmény elkövetését, csak azt, hogy felmerült annak gyanúja.

A büntetőeljárást még nem indították meg, célszerűnek tartották előbb más hatósági eljárás lefolytatását.

Utaltak arra, hogy a felperesi társaság vezetői tőkepiaci tevékenységükkel összefüggésben közszereplőnek minősülnek.

A cikkekben megjelentekkel kapcsolatban azt adták elő, hogy szintén csak véleménynyilvánítás történt, alany megnevezése nélkül.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperesek a felpereshez is címzett 2004. június 30-i keltű „nyilvános vételi ajánlatot követő vételi jog (kiszorítás) gyakorlása” tárgyú levelükben illetve annak alapján a ... -i számában annak valótlan állításával, hogy „amennyiben az (... által indított eljárásban) az érvénytelenített részvények helyett a kibocsátandó új papírokat nem a régi részvényeseknek adják át a ...-rel, az az egységes bírói gyakorlat alapján lopásnak fog minősülni”,

és a ... -i számában annak valótlan állításával, hogy ha mások mellett a felperes igazgatósága az ... mint főrészvényes nyomására a kisorozásos részvényesek kisorozásban át nem adott részvényeinek érvénytelenítése után kibocsátandó új részvényeket nem a régi jogos tulajdonosnak, hanem az ...-nak íratják jóvá, az lopásnak fog minősülni,

továbbá azon hamis látszat keltésével, hogy ezen cselekményekben az ... vezetői bűnrészesek volnának,

valamint

a ... 2004. ...i számában az „...”,

a ... 2004. ...i számában „...” című,

a ... 2004. ...i számában „...”, a ... című cikkekben azon hamis látszat keltésével, hogy az ... zártta alakulása kapcsán okirat-hamisítás történt volna megsértették a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Kötelezte az alpereseket a jogsértés abbahagyására és a további jogsértéstől eltiltotta az alpereseket.

Egyetemlegesen kötelezte az alpereseket, hogy a jogsértésért oly módon adjanak elégtételt, hogy az ítélet jogsértést megállapító részét saját költségükön az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül saját költségükön tegyék közzé a sérelmezett megjelenéssel azonos helyen és betűszedéssel a ..., a ..., a ... és a ... című napilapban, és a jogsértés miatt sajnálkozásukat fejezzék ki.

Kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 36.000 Ft perköltséget.

Az ítélet indokolásában a Ptk. 78. §-a alapján kifejtette, hogy azt kellett vizsgálnia az ügy eldöntése szempontjából, hogy a per tárgyává tett kijelentés valótlan volt-e és ha igen sértette-e a felperes jóhírnévét.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a perbeli levél írásakor büntetőeljárás nem volt folyamatban a felperessel szemben, nemhogy jogerős ítélet állapította volna meg a bűncselekmény elkövetését. Így az alperesek valótlanul állították, hogy a felperesi eljárás lopásnak fog minősülni, illetve olyan hamis látszatot keltettek, hogy a felperesi eljárás lopást valósítana meg.

Az alperesek hivatkozásával szemben a levél nem tartalmazta a bűncselekmény elkövetésének gyanújára való utalást. Kétségtelenül tartalmazott a közlés egyfajta

jövőidejűséget, azonban ez a megfogalmazás nem változtat az alperesi közlés ténytartalmán, vagyis azon, hogy az alperesek a felperes tevékenységét bűncselekmény elkövetésével hozták összefüggésbe. Ennek alapján a választott bírósági eljárás kimenetele a per eldöntése szempontjából irreleváns, ezért az elsőfokú bíróság a per tárgyalásának felfüggesztésére tett alperesi indítványt és az ebben a körben felajánlott bizonyítási indítványokat elutasította.

A perbeli legitimáció kérdése körében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a sérelmezett kijelentések a felperest, mint jogi személyt érintik.

A per tárgyává tett bekezdés első mondata magánszemélyekre, azaz a felperes vezetőire vonatkozik, de a Btk-ba ütközőnek minősített eljárást az alperesek szerinti jogalap nélküli kizorítást a felperes jogi személy valósította meg és az alperesek ezzel az eljárással összefüggésben hivatkoztak lopásra.

Az elsőfokú bíróság mindkét alperes felelősségét megállapította, a II. rendű alperesét mint a perbeli levelet jegyző jogi személyét, az I. rendű alperesét pedig mint a levél íróját.

A levél nyilvánosságát illetően azt fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy a törvényi tényállás nem szabja jogsértés feltételéül, hogy mások tudomására jusson a jogsértés, elegendő a valótlan tény állítása, tehát önmagában a levél megírása megvalósítja a jogsértést. A jogsértő tartalmú levél nyilvánosságra jutásának a köre szubjektív alapú szankció, azaz a nem vagyoni kár körében bír jelentőséggel, ilyen igényt azonban a felperes a perben nem érvényesített.

A június 30-i levél nyilvánosságra hozatala tekintetében az I. rendű alperes azon nyilatkozatát értékelte, hogy a ... az egyes tőzsdei szereplőkkel való levelezését a sajtó tudomására szokta hozni, ennek alapján megállapította, hogy a levél sajtóhoz eljuttatása az alperesek magatartására vezethető vissza, ezen az I. rendű alperes utólagos magyarázata nem változtat.

Mindezek alapján a keresetnek teljes egészében helyt adott.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperesek nyújtottak be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérték. Hivatkoztak arra, hogy a II. rendű alperes az illetékekről szóló törvény 5. § (1) bekezdésének b) pontja alapján teljes személyes illetékmentes, mivel kielégíti az 5. § (2) bekezdésében foglalt feltételt, a (3) bekezdésben foglaltaknak eleget téve jelen keresetében nyilatkozik a II. rendű alperes, hogy a fellebbezés beadását megelőző naptári évben vállalkozási tevékenység hiányában társasági adófizetési kötelezettsége nem keletkezett. Figyelemmel arra, hogy az ítélet egyetemleges tartalmat hordoz és az együttes fellebbezés logikai kényszere miatt az alperesek álláspontja szerint a II. rendű alperes jogán a fellebbezésükben mindketten illetékmentességet élveznek. Az ítéletet és annak indokolását törvénytörőnek tartották a következők miatt.

Hivatkoztak arra, hogy nem bizonyosodott be, hogy a kifogásolt leveleket maguk az alperesek hozták nyilvánosságra. A Ptk. 78. § (2) bekezdése álláspontjuk szerint mind szövegében, mind logikájában megkívánja azt, hogy a tényállítás, a

híresztelés harmadik fél előtt történjen. Így a törvény kizárja, hogy a levél megírásával és a címzettnek történő elküldésével el lehessen követni a jóhírnév sérelmét. Az alperesek szerint nemcsak a kár nagyságában, hanem már az esemény jogi megítélésben is jelentőséggel bír, hogy a kifogásolt levél tartalma hogyan került nyilvánosságra. Mivel az elsőfokú bíróság azt emelte

Fővárosi Ítéltábla
2.Pf.21.331/2006/6.

-5-

ki ítéletében, hogy az alperesek nyilatkozatát nem a vezetők személyére, hanem a társaságra, mint jogi személyre kell értelmezni, így logikailag nem minősülhet harmadik félnek a felperesi társaság egyetlen dolgozója vagy konszern jog alapján egynek számító leányvállalatának dolgozói sem. Tehát nem minősülhet harmadik félnek olyan személy, aki a felperesnél dolgozik. Ugyan így az a címzett sem, aki a felperessel közösen, vele szoros együttműködésben követi el a levélben kifogásolt cselekményt, hiszen ezért ő is a bírált személyek közé tartozik.

Utaltak arra, hogy az elsőfokú bíróság a levél nyilvánosságra hozatalának körülményeire vonatkozóan nem folytatott le bizonyítási eljárást, felperes a perben erre nézve bizonyítási indítványt nem tett, sőt alperesi nyilatkozatra kifejezetten kijelentette, hogy nem is kívánja bizonyítani.

Az alperesek az elsőfokú tárgyaláson bizonyították és többször is felhívták az elsőfokú bíróság figyelmét, hogy a levelet a felperes már megírása napján, azaz 2004. június 30-án kézhez vette. A levél nyilvánosságra kerülése ezt követően július 1-jén történt. Tehát a felperesnek ugyan úgy volt lehetősége nyilvánosságra hozni a levelet saját sajtókapcsolatain keresztül. Ezt a lehetőséget a felperes nem vitatta a per folyamán, a levél átvételének időpontját pedig nem tagadta. Kitértek arra is, hogy a felperes egyetlen sajtóorgánumtól sem kért helyreigazítást az állítólagosan jóhírnévüket súlyosan sértő sajtómegjelenések ellen. Alperesek álláspontja szerint a felperes szándékosan jutatta a levelet a sajtóhoz. Ennek oka lehetett az alperesek szerint a vita tárgyát képező részvények összértéke. Ezt azonban az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az eljárás során. Az alperesek mind a két tárgyalási napon a „nyilatkozta” illetve „nyilatkozott róla” kifejezést használták a levél nyilvánossága vonatkozásában. Ezt az elsőfokú bíróság úgy értelmezte, hogy a levelet közzé tette, azonban a két kifejezés sem tartalmilag, sem nyelvtanilag nem egyezik a közzé tették szóval. Mivel a levél teljes terjedelemben megjelent a sajtóorgánumokban, így azt fogalmilag csak közzé tenni lehet, amely cselekményt azonban az alperesek egyszer sem ismertek el. Nyilatkozat kifejezés azt a cselekményt takarja, amikor a sajtó munkatársai már a levél tartalmának ismeretében felhívták az I. rendű alperest, hogy tényleg született-e ilyen levél. Ekkor az I. rendű alperes megerősítette, hogy igen és a tegnapi napon már átadásra is került. Egy ilyen nyilatkozat pedig nem tudja megvalósítani a jóhírnév sértéshez elengedhetetlenül szükséges harmadik személynek tett állítás, híresztelés fogalmát.

Különösen arra tekintettel nem, hogy az I. rendű alperes csak a sajtó által már ismert levél tényét erősítette meg, vagyis nem hazudott a sajtónak.

Az alperesek előadták azt is fellebbezésükben, hogy csupán véleményt kívántak nyilvánítani egy tőkepiaci vita során, ezen cselekmény során nem lépték át az alkotmányosan biztosított szólásszabadság alkotmányos kereteit, utaltak az Alkotmánybíróság több határozatában foglaltakra, arra, hogy egy tőzsdei felvásárlási tranzakciót folytatott társaság vezetői tőkepiaci tevékenységükkel összefüggésben a tőkepiacon közszereplőnek minősülnek. Álláspontjuk szerint az az alperesi vélemény, miszerint a tőkepiacon tett esetleges jövőbeni lépésük a büntető törvénykönyvbe ütközőnek minősülne nem lépi túl a véleménynyilvánítás törvényes határát. Az alperesi levélből objektíve nem olvasható ki olyan állítás, de még a

-6-

cikkek sem tartalmazzák azt, amire a felperes hivatkozott, hogy az érintett személyeket kifogásolt cselekményük miatt bűnözőknek, azaz jogerősen elítéltnak titulálta volna az alperes.

Az alperesek azt is kifejtették, hogy jövőben vagylagosan bekövetkező esemény értékelésével nem lehet jóhírnevet sérteni. Az alperesek az elsőfokú eljárásban többször is előadták, hogy a nyilatkozat előbb történt, mint a felperes leánytársaságainak részvény érvénytelenítési és jogsértő átadási cselekménye volt, így a levél megírásának napján még nem volt ok sem rendőrségi feljelentést tenni, sem a hatóságnak a gyanú miatt nyomozást elrendelni. A II. rendű alperes a már több éve folyamatban levő választott bírósági eljárások lezárultával kívánt bejelentést tenni, mivel az ügy bonyolult jellegére tekintettel csak akkor válik egyértelművé polgári jogilag, hogy a részvényeket jogtalanul birtokolja a felperes. Az alperesek álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem marasztalhatta volna el az alpereseket azért, mert saját maga is hatékonyan közreműködik abban, hogy a rendőrség az ügy megítéléséhez egyértelmű jogi helyzettel szembesüljön. Érdemi tartalommal bíró jogerős ítélet rendelkezzen a választott bírósági eljárás és ítélet jogellenességéről és azok mibenlétéről. Hivatkoztak arra is, hogy a levélben kifogásolt bűncselekményt csak magánszemély tudja elkövetni, így ezzel a kijelentéssel nem lehet a felperes, mint társaság jóhírnevét megsérteni. A társaság maga nem tud lopást elkövetni. Ebből következően ilyenrel vádolni, illetve ilyenért elítélni sem lehet. Az ilyen tartalmú kijelentésnek nem lehet tartalmi értéke, ebből következően a kereset megalapozatlan volt. Végül azt is előadták, hogy a levél kifogásolt része kizárólag a felperes igazgatóságának tagjaira vonatkoztatható, a felperes helyettük nem pereskedhet, ebből az okból pedig az elsőfokú bíróságnak az eljárást már korábban meg kellett volna szüntetnie, ugyanis a felperes nem rendelkezik perbeli legitimációval.

Az okirat-hamisítási gyanú ügye körében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság bár az ítélet rendelkező részében a jogsértést megállapította, az indokolásban annak

részleteit nem fejtette ki. Ezzel az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 221. § (1) bekezdésében előírt indokolási kötelezettségét, és akadályozza az alpereseket abban, hogy érdemi fellebbezést terjesszenek elő.

A felperes az I. rendű alperes nyilatkozatának nem volt megnevezett alanya, még gyanú szintjén sem. Nem alapozza meg a felperes perbeli legitimációját az, hogy magára vette az elkövetés lehetőségét.

A II. rendű alperes nyilatkozata csak azt a gyanút fejtette ki, hogy a cégbírósi határozat meghozatala és annak dátuma nem biztos, hogy megegyezik.

Erre a változtatásra felperesnek nem is lett volna lehetősége.

Ezért tett bejelentést az alperes a megyei bíróság vezetője felé, kérve a vizsgálatot.

Ennek megfelelően az elsőfokú bíróságnak a pert meg kellett volna szüntetnie a Ptk. 85. § (1) bekezdésében foglalt személyes képviselő hiánya miatt.

Jogi személy ezt a cselekményt nem tudja elkövetni, az csak természetes személyhez köthető.

Közérdekű bejelentéssel nem lehet jóhírnevet sérteni, még akkor sem, ha bűncselekmény elkövetésével vádolta volna meg az alperes a felperest.

Fővárosi Ítéltábla

2.Pf.21.331/2006/6.

-7-

A gyanút a felperes titkolózó, szándékosan félrevezető és a tőkepiaci törvény előírásait következetesen megsértő magatartásával ébresztette az alperesben.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően csupán a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálhatta felül. Ebben a körben eljárva a másodfokú bíróság az alperesek fellebbezését részben alaposnak találta a következők miatt.

A felperes keresetében azt sérelmezte, hogy az alperesi levélben és a ... valamint a ... című lapban közzétettekkel a felperest különösen nagy értékre, bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett lopás büntetével, a kisrésztvényesek tévedésbe ejtésével és jelentős kár okozásával vádolta, ez pedig alkalmas volt arra, hogy alaptalanul kedvezőtlen értékítéletet alakítson ki a felperesről.

Az alperes azt a valós tény, hogy a felperes gyakorolta a Tpt-beli vételi jogát, abban a hamis színben tüntette fel, hogy ezen joggyakorlásával felperes lopás vagy csalás minősített eseteit követte el. Ezekkel a közlésekkel a felperes szerint a II. rendű alperes azt fejezte ki, hogy a felperes eljárásával bűncselekményt valósított meg.

A perbeli jogvita tárgyát tehát kizárólag az képezte, hogy az alperesek által közöltek tartalmazznak-e olyan valótlan és sértő kifejezéseket, amelyek alkalmasak a felperesek személyéhez fűződő jogának megsértésére.

Ennek vizsgálata során az alperesek álláspontjára figyelemmel elsőként azt kellett megvizsgálni, hogy a felperes a sérelmezett közlések tekintetében rendelkezik-e keresetőségi joggal, továbbá hogy a sérelmezett közlésekért mindkét alperes felelőssége fennáll-e.

A Ptk. 75. § (2) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok védelmére vonatkozó szabályokat a jogi személyekre is alkalmazni kell, kivéve ha a védelem - jellegénél fogva - csak a magánszemélyeket illetheti meg.

A Ptk. 85. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat csak személyesen lehet érvényesíteni.

Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság abban, hogy az alperesi levélben megjelölt magatartás a felperes, mint jogi személy által végzett tevékenység volt, amelyet természetesen a felperes alkalmazottain, tisztségviselőin keresztül valósított meg ténylegesen

A közlés - mások mellett és tisztségviselőin keresztül - a jogi személy felperesre vonatkozott, őt érintette, az ő feladatainak megvalósításával volt kapcsolatos, ezért keresetőségi joggal rendelkezett a levélben foglaltak vonatkozásában, a perben kifogásolt közlések miatt jogosult volt igényérvényesítésre.

-8-

A Fővárosi Ítéltábla megjegyzi azt, hogy az aktív perbeli legitimáció hiánya - az alperesek hivatkozásával szemben - nem a per megszüntetését, hanem az érvényesített igény érdemi elutasítását eredményezné.

A másodfokú bíróság a sérelmezett közlésekért fennálló felelősség körében megállapította, hogy a per tárgyát képező levelet az I. rendű alperes nem saját nevében, hanem, mint a II. rendű alperes elnöke írta alá, így tevékenysége képviseleti jellegű volt, amelyért a II. rendű alperes helytállása objektív, tehát az I. rendű alperes a levél tartalmáért, mint magánszemély nem tartozik felelősséggel.

Ezért a másodfokú bíróság a felperes I. rendű alperessel szemben előterjesztett igényét nem találta alaposnak, a keresetet ebben a részben elutasította.

A II. rendű alperes által megfogalmazott közlés érdemi vizsgálata körében a másodfokú bíróság a következőkre alapította döntését.

Az Alkotmány 61. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, míg az 59. § (1) bekezdése értelmében mindenkit megillet a jóhírnévhez való jog.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés értelmében a jóhírnév sérelmét jelenti

különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

A hírnév a személy társadalomban betöltött szerepének értékelését befolyásoló ismereteket jelenti. A jogvédelem abban az esetben indokolt, ha a sérelem objektív valótlanyságot tartalmazó tényállítás útján vagy a valós tények hamis színben való feltüntetésével valósul meg.

Hírnévrontást valósít meg a nyíltan ki nem mondott sejtetés, utalás, kétértelmű célozgatás is.

Az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) AB határozatában kifejtette, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog olyan kiemelkedő jelentőségű alkotmányos alapjog, amely csak kivételesen indokolt esetben korlátozható. Az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozata azt is rögzíti, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt annak érték-és igazságtartalmára tekintet nélkül védi. Azt is megállapította, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága kiterjed az értékítéletre, az egyén személyes véleményére, függetlenül attól, hogy az értékes vagy értéktelen, igaz vagy hamis, érzelmen vagy észérveken alapul. Ugyanakkor a véleménynyilvánítás szabadsága nem ilyen feltétlen a tényállítások tekintetében. A véleménynyilvánítás szabadsága csak a bíralat és kritika szabadságát foglalja magában, azonban az alkotmányos vélelem nem vonatkozhat a tények meghamisítására.

A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy a személyiségvédelmi per nem alkalmas arra, hogy a peres felek közötti vita tárgyát képező egyéb eljárás kérdésében a bíróság állást foglaljon, csupán az volt vizsgálható, hogy a közlések megsértették-e a felperes jóhírnevét.

Fővárosi Ítéltábla
2.Pf.21.331/2006/6.

-9-

A felperes az alperes jogi vélemény formájában megfogalmazott következtetéseit sérelmezte a perben. Bűncselekmény elkövetésének állítása pedig nyilvánvaló módon alkalmas az érintettel szemben negatív értékítélet kiváltására, és ezáltal személyhez fűződő jogsértés megállapítására, ez nem tekinthető csupán egy szubjektív értékítélet megfogalmazásának.

Az eljárás során a II. rendű alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a fentiek szerint jóhírnév megsértésére alkalmas kijelentéseket valós tények alapozzák meg.

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható volt, hogy a felperes által kezdeményezett nyilvános vételi ajánlati eljárásban tett vételi ajánlatokat a PSZÁF határozataival jóváhagyta, és elrendelte azok azonnali végrehajtását.

A felperes által ezt követően gyakorolt vételi jogról a választott bírósági eljárásokban hozott ítéletek megállapították, hogy a felperes azzal jogszerűen élt.

Olyan magatartás nem nyert bizonyítást a perben, amely bűncselekmény elkövetésére utalna.

Mindez azt jelenti, hogy az eljárás során olyan konkrét tény, adat nem merült fel, amelyre a II. rendű alperes kifejtett álláspontját alapíthatta volna, tehát nem volt valós ténybeli alapja az alperesi kijelentésnek.

Az objektív jogsértés megvalósulása esetén pedig nincs értékelhető jelentősége annak az alperesi hivatkozásnak, hogy megítélése szerint a közlést közérdekű szempontok indokolták.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a II. rendű alperes hamis látszat keltésével és a valós tények hamis színben való feltüntetésével megsértette a felperesek jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát, tekintettel arra, hogy a sérelmezett és jogsértőnek bizonyult közlések - az alperesi védekezéssel szemben - nem a szabad véleménynyilvánítás körébe tartoztak, hanem a valós tényeket nem a valóságnak megfelelően, tehát hamis színben tüntették fel.

A ... című lap ... jei számában alperesi nyilatkozatként az jelent meg, hogy büntetőeljárást fog indítani a ... az ... vezetői, mint felbújtók valamint a három áramszolgáltató társaság vezetői, mint tettesek illetve társtettesek ellen.

A másodfokú bíróság megítélése szerint annak kinyilvánítása, hogy a II. rendű alperes büntetőeljárást fog a jövőben kezdeményezni az érintett társaságok vezetői ellen, nem tartalmaz valótlan és sértő tényállítást, sem olyan véleményt, ami a jóhírnévsértés megállapítására alapot adna, így jogsértés megállapítására nem alkalmas. Mindemellett a közlés kifejezetten a vezetőkre, mint magánszemélyekre vonatkozott, ezért a felperes keresetösségi joga sem áll fenn.

A felperesi részvénytársaság zártkörűségének bírósági bejegyzésével kapcsolatban tett, azt a lapokban közzétett alperesi közlést is sérelmezte a felperes, hogy az I. rendű alperes visszadátumozásra vagyis okirat-hamisításra gyanakszik.

-10-

Az iratokból megállapítható volt, hogy a felperesi gazdasági társaság 2005. január 18-i rendkívüli közgyűlésén döntött zártkörűvé alakításáról, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság, mint Cégbíróság pedig 2005. január 24-én már bejegyezte a változást.

Az I. rendű alperes arra hivatkozott, hogy gyanúját arra alapította, miszerint a felperes a bejegyzési kérelmet január 19-én, szerdai napon nyújtotta be a bíróságnál, ezt követően két munkanapon belül bejegyezték a változást, míg más ügyben másfél hónap volt az ügyintézési határidő. Előadta azt is, hogy a cégbíróság elnökétől kérte a bejegyzés körülményeinek kivizsgálását, amelynek eredményeként arról tájékoztatták, hogy a változás-bejegyzésre a törvényes határidőn belül került sor.

A másodfokú bíróság mindezek alapján arra a megállapításra jutott, hogy az I. rendű alperes ezen tényekre alapította a felperes által sérelmezett következtetését, az nem volt minden alapot nélkülöző, a valóságtól teljes mértékben elrugaszkodott, így

ezen közlések tekintetében nem találta alaposnak a felperes keresetét, ezért azt elutasította.

A jogsértés megállapítására figyelemmel rendelkezett a másodfokú bíróság objektív jogkövetkezményként a II. rendű alperes eltiltásra és a jogsértés abbahagyásra kötelezéséről a Ptk. 84. § (1) bekezdésének b) pontja alapján, tekintettel arra, hogy az ismétlődés lehetősége a jogsértés jellegéből adódóan nem kizárt.

A személyiségi jogsértés megállapítására figyelemmel nem volt mellőzhető a Ptk. 84. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott objektív jogkövetkezmény sem a II. rendű alperessel szemben.

Mindezeknek megfelelően a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

A másodfokú bíróság az elsőfokú és a fellebbezési eljárásban felmerült költségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 81. § (1) bekezdése, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a szerint határozott.

Budapest, 2007. január 16.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s. k.
a tanács elnöke

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s. k.. Győriné dr. Maurer Amália s. k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő